

ODNOS MED ŽIVLJENJSKIM STILOM IN TIPOM STANOVANJSKE HIŠE

Vladimir Drozg

Oddelek za geografijo, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru,
Koroška cesta 160, 2000 Maribor
e-mail: vlado.drozg@uni-mb.si

*Izvirni znanstveni članek
COBISS 1.01*

Izvleček

V prispevku so prikazane zveze med življenjskim stilom in tipi stanovanjske hiše, torej med habitusom in habitatom. Opredeljeni so štirje tipi habitusa, in sicer na podlagi naslednjih lastnosti: gospodarski in socialni položaj gospodinjstva, ekološka ter kulturna osveščenost. Življenjski stil je splet socialnega položaja (nižji, srednji in višji sloj) ter habitusa. Tipi stanovanjske hiše so opredeljeni z naslednjimi elementi: velikost objekta in parcele, floris objekta, namemnost okolice in pomožnih objektov ter oblika objekta. Razpoznali smo vsaj 10 tipov stanovanjskih hiš, ki ustrezajo opredeljenim življenjskim stilom.

Ključne besede: življenjski stil, bivanje, stanovanjska hiša, socialna geografija

RELATION BETWEEN THE LIFESTYLE AND THE TYPE OF HOUSING

Abstract

This article intends to explain connections between lifestyle and types of housing, that is between habitus and habitat. Four types of lifestyles were defined on the basis of the following characteristics: economic situation of the household, ecological and cultural awareness and social standing. Type of housing was defined on the basis of the following elements: size of the building, purpose of the surroundings and auxiliary buildings, type of building ornaments and form of the building. At least 10 types of houses that corresponds to defined lifestyles were found.

Key words: lifestyle, housing, house, social geography

I. UVOD

»Povej, v kakšni hiši živiš, in povem ti, kdo si«, je eden izmed mnogih rekov, ki nakazujejo razmerje med duhovnim in zunanjim. Da je način bivanja odvisen od življenjskega stila, je umevno samo po sebi. Kateri pa so vezni členi med njima ter kako se ti manifestirajo, pa je potrebno še odkriti. Prav to je namen prispevka.

Še kratki pojasnili k izhodišču prispevka: za poznavanje odnosa med življenjskim silom in tipom stanovanjske hiše je enako pomembno poznavanje obeh dejavnikov, hiše in življenjskega stila. Takšno izhodišče je tudi v skladu z novejšo orientacijo socialne geografije, v ospredju katere niso prostorske strukture, temveč delovanje človeka, ki ustvarja specifične vzorce v prostoru (Werlen 2002 :310). Povedano drugače: socialna geografija se ne osredotoča le na prostor (pokrajino), temveč na tisto, kar prostor (pokrajino) ustvarja. Razlog za takšno stališče je vedno manjša razpoznavnost človekovega delovanja v prostoru. O posameznem pojavu ni mogoče objektivno sklepati samo na podlagi njegove fizične pojavnosti, potrebno je poznati tudi vzrok oziroma »nosilca« tega pojava. Zato je pri spoznavanju socialne razsežnosti bivanja potrebno poleg stanovanjske hiše poznati tudi lastnosti tistega, ki jo poseduje. Menimo, da »socialne značilnosti« niso povsem relevanten element, zato smo se odločili uporabiti celovitejšo »kategorijo« - življenjski stil.

V prikazu smo se omejili samo na individualne stanovanjske hiše, čeprav se tematika nanaša tudi na druge vrste stanovanj, pa tudi na stanovanjsko opremo.

2. ŽIVLJENJSKI STIL

Življenjski stil pomeni »relativno stabilen, celovit in rutiniran način delovanja človeka« (Burzan 2005:105); pomeni vrsto lastnosti, ki označujejo način življenja, razumevanje in ravnanje v vsakodnevnih življenjskih situacijah; življenjski stil je konglomerat, sestavljen iz vrednot, ki jih je človek pridobil v procesu socializacije ter oblik ravnanja, ki posameznika vodijo v vsakodnevnih socialnih odnosih (Richter 2005:113).

O tem, koliko je življenjski stil podedovana, koliko pa pridobljena lastnost, obstajajo različna mnenja. Bolj razširjeno je tisto, ki pravi, da je življenjski stil znotraj določene socialne pozicije stvar osebne izbire, zato ga je možno spreminjati in prilagajati. Izbira sicer ni povsem prosta, ker je odvisna od objektivnih (npr. materialnih možnosti, ponudbe dobrin), pa tudi subjektivnih okoliščin (npr. osveščenosti, sistema vrednot, okusa in najbrž še kakšne osebne lastnosti). Razmerje med življenjskim stilom in bivanjem se nanaša na izbiro vrste stanovanja (v bloku, v enodružinski hiši), na lokacijo stanovanja (v središču mesta, v obmestju, na podeželju), na tip stanovanjskega objekta ter na opremljenost in urejenost bivalnega prostora. Seveda je pri tem pomemben materialni položaj človeka, vendar, kot pravi Bourdieu, »zveza med socialnim položajem in življenjskim stilom ni niti deterministična, niti mehanična« (Bourdieu 1982, cit. po Burzan 2005 :143). To pomeni, da obstaja tudi znotraj materialnih omejitev določena možnost izbire, zaradi katerih se življenjski stili posameznikov istega socialnega sloja razlikujejo med seboj.

Najbrž lahko pritrdimo izhodišču pispevka, da človek bolj ali manj sam izbira obliko in način bivanja. Formulirano konkretnije to pomeni, da je habitat povezan z:

- Materialnim kapitalom, kamor uvrščamo pripadnost določenemu socialnemu sloju, kaže pa se v višini sredstev ne le za življenjski minimum, temveč za dobrine, ki so predmet socialnega razlikovanja.
- Socialnim kapitalom; ta se nanaša na stopnjo izobrazbe ter na položaj posameznika v skupnosti. Socialni kapital je pomemben skupaj s kulturnim kapitalom - izobraževanje namreč razumemo kot proces osebnostne rasti, kar je lahko pogoj za drugačno razumevanje življenja oziroma način delovanja posameznika. Z višjo stopnjo izobrazbe je praviloma povezan tudi boljši materialni položaj.
- Kulturnim kapitalom, ki pomeni odnos do sveta in način ravnanja, estetski čut, vrednote ter razgledanost, kar vse se odraža v kulturni in ekološki osveščenosti posameznika. Estetski čut daje, po mnenju sociologov, občutek varnosti, distanciranosti od realnega sveta, je element samouresničevanja in samozavedanja. Kot produkt določene socialne skupine povezuje pripadnike istega socialnega sloja, hkrati pa ločuje od drugih, ki takšnega estetskega čuta nimajo (Bourdieu 1982 :104).

Materialni kapital posameznika določa njegov socialni položaj (v razredno strukturirani družbi, recimo - višji, srednji in nižji socialni sloj). Vendar pa posameznikov socialni in kulturni kapital, ki ju skupaj imenujemo tudi habitus, v povezavi z materialnim kapitalom določajo njegov življenjski stil. Habitus pomeni človekovo notranjost, nagnjenja, interese in vrednote, po katerih se v življenju ravna. Življenjski stil je tako izraz habitusa in socialnega položaja posameznika (Burzan 2005 :145). Bourdieu pravi, da nobeden od navedenih dejavnikov življenjskega stila (materialni, socialni in kulturni kapital) ni pomemben sam zase, ker so relevantni samo v medsebojni povezanosti, bistvena pri tem pa so razmerja med enim, drugim in tretjim (Bourdieu 1982 :182). Tako si razlagamo različen življenjski stil dveh pripadnikov visokega socialnega sloja, vendar z različnim socialnim in kulturnim kapitalom (habitusom). Habitus je torej tisti modifikator, ki relativira pomen materialnega kapitala.

Za kontekst pričujočega prispevka je pomembno naslednje spoznanje: ker je življenjski stil zelo kompleksen in zapleten pojav, ga je možno spoznavati zgolj z zelo generaliziranimi kategorijami in značilnostmi. Bolj ko je opredelitev življenjskega stila določna, manj je verjetna in obratno.

Pri značilnostih habitusa v povezavi s tipom stanovanja so odločilne naslednje lastnosti:

- Gospodarska usmerjenost ter socialni položaj, kar se kaže v aktivnostih v prostem času, tipu in velikosti objekta, ureditvi in namembnosti okolice ter funkciji pomožnih objektov (gospodarski ali okrasni vrt, delež lastnega angažmaja po načelu »sam svoj mojster«, gospodarska ali gospodinjska funkcija pomožnih objektov).
- Ekološka osveščenost, ta se kaže v uporabi gradbenih materialov, sonaravnosti objekta, ureditvi okolice, komunalni opremljenosti stavbne parcele.
- Kulturna osveščenost in estetski čut, ki se kaže v tipu objekta, stopnji skladnosti objekta z okoljem in estetski vrednosti objekta (npr. tipski ali unikatni projekt, vrsta dekorativnih stavbnih členov).

Na osnovi tega lahko razlikujemo naslednje oblike habitusa:

- Prestižno orientiran: nagnjen k posebnostim, drugačnosti od prevladujočega in povprečnega, ki so večini ljudi nedostopne ali pa nesprejemljive. Običajno se posebnosti manifestirajo v velikosti objekta in parcele, dragih materialih, obilici stavbnega okrasja, »razkošni« zasnovi objekta.
- Modernistično orientiran: nagnjen k modnim (sodobnim), nekonvencionalnim, trendovskim oblikam in ureditvam. Objekt se od drugih razlikuje predvsem po oblikovnem presežku, torej po konceptu in izgledu.
- Konformno orientiran: značilno je prilagajanje povprečnemu, najpogostejšemu, v skladu z večinskim mnenjem in okusom. Zato je objekt trendovski, katerega merilo je funkcionalnost, uniformiran, katerega merilo je racionalnost, praktičen, katerega merilo je cenenost oziroma dostopnost. Opazna je nagnjenost k upoštevanju tradicije.
- Utilitarno orientiran: značilna je izrazita funkcionalnost in praktičnost, estetska komponenta ni izpostavljena. Omejuje se na osnovno in najnujnejše, opazna je samoiniciativnost po načelu »naredi si sam«.

Povdariti je potrebno, da se isti habitus pri pripadnikih različnih socialnih slojev (z različnim materialnim kapitalom) različno manifestira. Prestižno orientiran habitus pomeni pri pripadnikih visokega sloja ekskluzivizem, pri pripadnikih nižjega pa banalnost, utilitarno orientiran habitus je lahko pri pripadnikih višjega sloja rezultat zavestnega, asketskega odnosa do sveta, pri pripadnikih nižjega sloja pa izraz racionalnosti, morda celo varčnosti. Habitus v povezavi s socialnim položajem predstavlja življenjski stil. Upošteva tri socialne sloje prebivalcev (višji, srednji in nižji), dobimo veliko tipov življenjskih stilov. Opredeljene oblike habitusa je zato potrebno razumeti kot osnovne in najpogostejše, saj ni mogoče spoznati vseh, še posebej tistih, ki jih gojijo specifične socialne skupine prebivalcev.

3. TIPI STANOVANJSKIH OBJEKTOV

Stanovanje je simbol individualnosti, posredno je tudi »podoba« človeka. V stanovanju oziroma v načinu bivanja se kaže njegov okus, življenjski stil, odnos do življenja. Hkrati je stanovanje odraz socialnega položaja in socialne moči. Stanovanje nekaj kaže in odraža.

Način bivanja je odvisen od mnogih dejavnikov. Poleg finančnih omejitev, so posredi še povsem subjektivne lastnosti, ki so stvar habitusa. Če pri tem odmislimo kraj bivanja (na podeželju, v suburbanem območju, v mestu), način bivanja (v enostanovanjski hiši, v bloku) ter omejenost/raznolikost ponudbe tipov bivalnih enot in se omejimo samo na faktorje izbire za bivanje v enostanovanjski hiši, se zdi, da je izbor odvisen od:

- socialnega in materialnega položaja,
- okusa oziroma estetskega čuta,
- načina življenja (npr. preživljanja prostega časa),
- kulturne in ekološke osveščenosti.

V prejšnjem poglavju smo s temi lastnostmi opredelili habitus oziroma življenjski stil. Na tem mestu pa je potrebno izpostaviti značilnosti stanovanjskih objektov, ki kažejo življenjski stil

lastnika. Menimo, da gre za naslednje:

- Velikost objekta in stavbne parcele; oboje je stvar izbire in odraža temeljni odnos do bivanja. Majhni objekti merijo do 100 m², srednje veliki do 150 m², veliki pa nad 150 m².
- Tloris in zasnova objekta. Oboje je odraz potreb in načina življenja. Relevantna je stopnja razčlenjenosti tlorisa, kar je znak nekonvencionalnosti.
- Oblika objekta. Osnovna razlika je, ali gre za tako imenovani tipski projekt (tipsko hišo) ali za oblikovno unikatni projekt, pri katerem je razviden oblikovni presežek. Razlika je v zasnovi tlorisa, umestitvi v prostor (upoštevanje naravnih determinant in geniusa loci), dekorativnih stavbnih členih. Objekt, ki je nastal brez gradbenega načrta imenujemo brezimni objekt.
- Urejenost okolice; pomembna je razlika med gospodarskim in okrasnim vrtom, načrtno in spontano ureditvijo, deležem alohtonih rastlinskih vrst.
- Namembnost pomožnih objektov; podobno kot z okolico, je tudi s pomožnimi objekti. Če imajo gospodarsko funkcijo (lopa za orodje, živali), imamo opraviti z drugim življenjskim stilom, kot če imajo gospodinjsko funkcijo (npr. vrtna uta, garaža). Pomembno je še, ali so pomožni objekti po obliki in gradbenem materialu skladni s stanovanjskim objektom.

Na osnovi tega ločimo naslednje tipe stanovanjske hiše:

1. Unikatna hiša, velika, tloris je nepravilen in razčlenjen, z velikim funkcionalnim zemljiščem, bogatim stavbnim okrasjem, zasnovana z veliko mero estetskega vložka. Okolica je načrtno urejena, pomožni objekti imajo gospodinjsko funkcijo. Tem značilnostim ustrezata hiši tipa vila in replika vile.
2. Unikatna hiša, majhna do srednje velika, nekonvencionalen tloris, z velikim oblikovnim presežkom, oblikovno nevpadljiva, vendar posebna. Pogost je minimalistični stil, razpoznaven je premišljen odnos do okolice (po principu skladnosti ali dominance). Okolica je načrtno urejena, pomožni objekti imajo gospodinjsko funkcijo. Tak tip hiše imenujemo moderna urbana hiša.
3. Tipska hiša, majhna do srednje velika, enostaven tloris, minimalno stavbno okrasje, brez oblikovnega presežka, gospodarski vrt in pomožni objekti z gospodarsko funkcijo, spontano urejena okolica. Gre za tipa hiše, ki ju imenujemo urbana hiša in semi urbana hiša.
4. Tipska hiša, majhna do srednje velika, enostaven tloris, minimalno stavbno okrasje, brez oblikovnega presežka, razpoznavno je povzemanje oblikovnih značilnosti tradicionalnega (avtohtonega) stavbarstva. Okrasni vrt, pomožni objekti z gospodinjsko funkcijo. Tem značilnostim ustreza tip modernizirane tradicionalne hiše.
5. Tipska hiša, majhna do srednje velika, v osnovi enostaven tloris, pogosto z dodanimi ali spremenjenimi stavbnimi elementi (nadstreškom, prizidkom, nadzidavo, pokritim balkonom), brez oblikovnega presežka, gospodarski in okrasni vrt, gospodarska namembnost pomožnih objektov, spontano urejena okolica. Najbližje tem značilnostim je tip semi urbane hiše.
6. Brezimna hiša, majhna do srednje velika, enostavna tlorisna zasnova, pogosti so prizidki in nadzidave, enostavno oblikovanje po načelu uporabnosti in povprečnega

okusa. Spontana okolica, gospodarski vrt in gospodarska funkcija pomožnih objektov. Tem značilnostim ustrežata tipa semi urbane in semi kmečke hiše.

4. ZVEZE MED ŽIVLJENJSKIMI STILI IN TIPI STANOVANJSKE HIŠE

Najprej je potrebno opozoriti na metodološke težave, ki zmanjšujejo prepričljivost spoznanj:

- Največja težava je množica elementov, ki definirajo življenjski stil ter stanovanjsko hišo, med katerimi je težko opredeliti elemente istega reda velikosti in tiste, ki so za obravnavan pojav najbolj pomembni. Oba pojava je potrebno videti kot tip, brez vrednostnih sodb, časovne, regionalne ali socialne vsebine.
- Subjektivnosti presoje se pri tovrstni tipologiji ni mogoče izogniti. Tako za opredelitev življenjskih stilov kot za tipologijo objektov je potrebna visoka stopnja generalizacije, to pa pomeni večjo verjetnost napačnega sklepanja.
- Ne le subjektivnost presoje, tudi nezmožnost prepoznavanja življenjskih stilov in tipov stanovanjske hiše je realna nevarnost. S to »potencialno zмотo« je povezano število življenjskih stilov in število tipov stanovanjskih objektov.

Če sledimo osnovni ideji odnosa med življenjskim stilom in habitatom, lahko prepoznamo več skupnih lastnosti. V preglednici prikazujemo samo najpogostejše povezave med pojavoma.

Pregledica 1: Zveze med življenjskim stilom in stanovanjsko hišo (vse fotografije V. Drozg)

Chart 1: Relations between life style and type of housing (all photos V.Drozg)

Življenjski stil	Značilnosti objekta	Tip objekta
Višji socialni sloj – prestižno orientiran habitus	Unikatna hiša, velika, tloris je nepravilen in razčlenjen, veliko funkcionalno zemljišče, bogato stavbno okrasje, zasnovana z veliko mero oblikovnega presežka. Okolica je načrtno urejena, pomožni objekti imajo gospodinjsko funkcijo.	
Višji socialni sloj - modernistično orientiran habitus	Unikatna hiša, srednje velika, nekonvencionalen tloris, velik oblikovni presežek, oblikovno nevpadljiva, vendar posebna. Pogost je minimalistični stil, razpoznaven odnos do okolice (po principu skladnosti ali dominance). Okolica je načrtno urejena, pomožni objekti imajo gospodinjsko funkcijo.	

<p>Višji socialni sloj - konformno orientiran habitus</p>	<p>Tipska ali unikatna hiša, srednje velika do velika, brez posebnega oblikovnega presežka, razpoznavno je »zadržano« okrasje, blizu modnega okusa. Okrasni vrt in gospodinjska namembnost pomožnih objektov.</p>	
<p>Srednji socialni sloj – prestižno orientiran habitus</p>	<p>Tipska hiša, srednje velika do velika, razčlenjen tloris, številni dekorativni stavbni členi, vendar brez oblikovnega presežka. Okrasni vrt in gospodinjska namembnost objektov.</p>	
<p>Srednji socialni sloj – modernistično orientiran habitus</p>	<p>Tipska hiša, majhna do srednje velika, enostaven do razčlenjen tloris in minimalno stavbno okrasje, prepoznan je oblikovni presežek v tlorisu in dekorativnih stavbnih členih, vendar blizu modnega okusa. Okrasni vrt in gospodinjska namembnost pomožnih objektov.</p>	
<p>Srednji socialni sloj - konformno orientiran habitus</p>	<p>Tipska hiša, majhna do srednje velika, enostaven tloris, minimalno stavbno okrasje, brez oblikovnega presežka, razpoznavno je povzemanje oblikovnih značilnosti tradicionalnega (avtohtonega) stavbarstva. Okrasni vrt, spontana ureditev okolice, pomožni objekti z gospodinsko funkcijo.</p>	
<p>Srednji socialni sloj - utilitarno orientiran habitus</p>	<p>Tipska hiša, majhna do srednje velika, enostaven tloris, pogosto spremenjen z majšimi gradbenimi posegi, minimalno stavbno okrasje, brez oblikovnega presežka, gospodarski vrt, pomožni objekti z gospodarsko funkcijo.</p>	
<p>Nižji socialni sloj - prestižno orientiran habitus</p>	<p>Tipska hiša, srednje velika do velika, v osnovi enostaven tloris, vendar razširjen in dograjen. Banalno stavbno okrasje, spontano urejena okolica z neavtohtono zasaditvijo in okrasjem. Okrasni in gospodarski vrt, gospodinjska in gospodarska namembnost pomožnih objektov.</p>	

Nižji socialni sloj - konformno orientiran habitus	Tipska hiša, majhna do srednje velika, v osnovi enostaven tloris, pogosto z dodanimi ali spremenjenimi stavbnimi elementi (nadstreškom, prizidkom, pokritim balkonom), brez oblikovnega presežka, gospodarski in okrasni vrt, gospodarska namembnost pomožnih objektov.	
Nižji socialni sloj - utilitarno orientiran habitus	Brezimna hiša, majhna do srednje velika, osnovno oblikovanje in tlorisna zasnova. Pogosti so prizidki in prezidave, oblikovno neuskrajene z osnovnim objektom, gospodarski vrt in pomožni objekti, spontana ureditev okolice.	

5. SKLEP

Ugotovljene zveze med življenjskim stilom in tipom stanovanjske hiše kažejo socialno in prostorsko diferenciacijo (v pokrajini, naselju, delu mesta), pogostost posameznega tipa pa kulturo bivanja v širšem pomenu besede. Ker je za evidentiranje tipov stanovanjskih objektov potreben ogled na terenu, je interpretativnost tovrstnih zvez precej omejena, vendar nikakor nepomembna. Za ilustracijo smo ovrednotili stanovanjske objekte v treh naseljih v širši okolici Maribora, ki se nahajajo na socialnogeografsko različnih območjih – v obmestju, na urbaniziranem podeželju in na manj urbaniziranem podeželju (po Drozg 2002 :23). Izkazalo se je, da je delež stanovanjskih hiš, ki odražajo bolj urbani življenjski stil, bistveno večji v obmestnih naseljih kakor na podeželju, kjer prevladujeta semi urbana in semi kmečka hiša, razmestitev posameznih tipov objektov v naselju pa je element diferenciranosti kraja. To spoznanje sicer ni nič novega, čeprav je v precejšnjem nasprotju s prevladujočim mnenjem o razširjenosti urbanega načina življenja na slovenskem podeželju (prim. Kladnik, Ravbar 2003 :26-28). Pomembnejše sporočilo potrjuje razliko med socialnim in fizičnim segmentom pokrajine; od tod potreba po poznavanju obeh delov – prebivalcev kot akterjev in pokrajine (v fizičnem smislu), ki je rezultat njihovega delovanja.

Preglednica 2: Delež tipov stanovanjske hiše v izbranih naseljih

Chart 2: Percentage of housing types in selected settlements

Naselja	Obmestno naselje - Bresternica	Naselje na urbaniziranem podeželju - Starše	Naselje na manj urbaniziranem podeželju – Zg. Velka
Tip stanovanjske hiše			
Vila, replika vile	0,5 %	-	-

Moderna urbana hiša	2 %	-	-
Urbana hiša	53,5 %	32 %	4 %
Modernizirana tradicionalna hiša	23 %	11 %	8 %
Semi urbana hiša	15 %	44 %	64 %
Semi kmečka hiša	1 %	6 %	21 %
Neopredeljeno	5 %	7 %	3 %

Literatura

- Bourdieu, P. 1982: Die feinen Unterschiede. Frankfurt.
- Burzan, N. 2005: Soziale ungleichheit. Wiesbaden.
- Bollnow, O. F. 1990, Mensch und Raum. Stuttgart.
- Drozg, V. 2002: Poselitvena območja in diferencirana merila za urejanje naselij. V: Oblike prostorskega načrtovanja: od mestnega načrta do urejanja naselij. Uredili: Lučka Ažman Momirski in Alenka Fikfak. Fakulteta za arhitekturo. Ljubljana.
- Hempel, C., Oppenheim, P. 1936: Der Typusbegriff im Lichte der neuen Logik. Leiden.
- Hermann, M., Leuthold, H. 2002: Die gute Adresse. V: Stadt und Region. Tagungsbericht und wissenschaftliche Abhandlungen. Leipzig.
- Kladnik D., Ravbar, M. 2003: Členitev slovenskega podeželja. Ljubljana
- Richter, R. 2005: Die Lebensstilgesellschaft. Wiesbaden.
- Häußermann, H., Siebel, W. 1996: Soziologie des Wohnens. München.
- Werlen, B. 2000: Sozialgeographie. Stuttgart.

RELATION BETWEEN THE LIFESTYLE AND THE TYPE OF HOUSING

Summary

An apartment is a symbol of individuality. Indirectly speaking, it is also one's "image". The fashion of living shows the owner's relation toward life and lifestyle. It is at the same time the reflection of one's social standing. It goes without saying that the type of accommodation depends on the owner's lifestyle. One, however, still needs to discover links between the two and show how they interrelate. This is the intention of the article below.

Lifestyle indicates a relatively stable and skilled method of human function, function as a whole. It is a conglomerate of values which we gain during the process of socialization and forms of behavior that lead us through our daily social relationships. Lifestyle depends on material conditions of each individual (the so-called material capital), level of education (social

capital) and cultural awareness (cultural capital). In a class-conscious society individual's material capital also defines his social standing. Social and cultural capital (a common word for which is also habitus), on the other hand, define individual's lifestyle. One's lifestyle is therefore external expression of habitus and the social standing.

The following characteristics are crucial for the purpose of linking lifestyle characteristics to the type of accommodation:

economic orientation and free-time activities, social standing of the household as well as individual's ecological and cultural awareness. This serves as the basis for distinguishing between the following lifestyles:

- prestige - oriented: inclination toward exclusivity and particularity that is to a major extent not available to many
- modernism – oriented: inclination toward fashionable, non-conventional, trendy forms and arrangements
- conformity – oriented: inclination toward average, frequently found objects, regard for ordinary things, something that does not deviate from social norms
- utility – oriented: distinctive functionality and simplicity, sense for necessary things.

The following characteristics of housing were defined while considering reflection of a lifestyle on accommodation preferences: size and form of the building, tidiness of the surroundings, purpose of auxiliary buildings.

On the basis of the above the following types of housing were defined: villa, replica of a villa, farmhouse, modernized traditional house, urban house, modern urban house and semi-urban house.

At least 10 types of houses that corresponds to defined lifestyles were found.